

Словник термінів

3d-презентація - презентації, оформлені в тривимірній графіці (3d-графіці, 3d-анімації)

3G - стандарт мобільного зв'язку третього покоління, що дозволяє одночасно передавати як голосові дані, так і неголосові (завантаження файлів, обмін електронними листами, передача відео); забезпечує високу швидкість передачі

API – application programming interface інтерфейс програмування додатків, іноді інтерфейс прикладного програмування набір готових класів, процедур, функцій, структур і констант, що надаються додатком (бібліотекою, сервісом) для використання у зовнішніх програмних продуктах, використовується програмістами для написання різних додатків

CASE-технологія створення і супроводу інформаційних систем (IC) - методологія проектування IC, що являє собою сукупність методологій аналізу, проектування, розробки і супроводу складних систем, підтриману комплексом взаємопов'язаних засобів автоматизації; інструментальні засоби дозволяють у наочній формі моделювати предметну область, аналізувати цю модель на всіх етапах розроблення і супроводу

IC DJVU (Digital View) - графічний формат представлення документів у мережі Інтернет; зберігається правильне відображення документа незалежно від операційної системи, програмного забезпечення і налаштувань комп'ютера; забезпечує високу ступінь стиснення

DNS (Domain Name Service) - спеціальна служба мережі Інтернетсерверів, що забезпечує відповідність доменних адрес їх IP-адресам

E-mail (електронна пошта) - служба Internet, яка забезпечує обмін поштовими повідомленнями між абонентами мережі Internet

ER-діаграма - містить інформацію про сутності системи і способи їх взаємодії, включає ідентифікацію об'єктів, важливих для предметної області (сутностей), властивостей цих об'єктів (атрибутів) і їх відношень з іншими об'єктами (зв'язків)

Flash презентація - презентація, що створюється у середовищі Adobe Flash, дозволяє поєднати інформацію з потрібним дизайном і анімацією у вигляді єдиного файла

FTP служба - (сервіс) мережі Internet, що забезпечує приймання і передавання файлів по мережі

GJXDM (Global Justice XML Data Model) - спосіб обміну даними між різними органами юстиції та громадської безпеки

GLIN (Global Legal Information Network) - міжнародна мережа правничих документів

HTML (Hyper Text Markup Language) - спеціальна мова програмування (мова розмітки гіпертексту), що визначає правила оформлення Web-документів

HTTP (Hyper Text Transport Protocol) - прикладний протокол служби WWW, що забезпечує передачу даних гіпертексту

ICQ - служба (сервіс) мережі Internet, призначена для пошуку мережної IP-адреси людини, підключеної в даний момент до Internet

IPv6 - протоколи Інтернет (TCP/IP версія 6) нового покоління, створені на заміну існуючим (TCP/IP версії 4), у яких довжина адреси складає 128 біт (замість нинішніх 32); забезпечує багатоадресну передачу потоків і підтримує пакети великого розміру

IRC служба - (сервіс) мережі Internet, що забезпечує пряме спілкування декількох людей у режимі реального часу (чат-конференція)

LibreOfficeWriter - текстовий процесор і візуальний редактор HTML, що входить до складу офісного пакета Libre Office. Є відгалуженням текстового процесора OpenOffice.org Writer. Libre Office Writer поширюється за вільною ліцензією GNU Lesser General Public License v3

Linux - операційна система, що є одним з варіантів (клонів) операційної системи типу Unix; створена як версія ОС для IBM-сумісних персональних ЕОМ; вільно поширювана операційна система

Mailing List (Списки розсилання) - служба Internet, що полягає в автоматичному направленні користувачеві інформації з визначених тем у вигляді повідомлень електронної пошти Microsoft Expression

Web 2 - прикладна програма, що включає великий набір візуальних засобів для створення сайтів, що відповідають всім Web-стандартам

Microsoft PowerPoint - програма для створення і проведення презентацій, що є частиною Microsoft Office і доступна в редакціях для операційних систем Microsoft Windows і Mac OS

Microsoft Word - текстовий процесор, призначений для створення, перегляду і редагування текстових документів, з локальним застосуванням простих форм таблично-матричних алгоритмів. Випускається корпорацією Microsoft у складі пакета Microsoft Office

Microsoft Excel - програма для роботи з електронними таблицями, створена корпорацією Microsoft для Microsoft Windows, Windows NT і MacOS. Вона надає можливості економікостатистичних розрахунків, графічні інструменти і мову макропрограмування VBA. Microsoft Excel входить до складу Microsoft Office

PDF (Portable Document Format) - багатоплатформовий формат електронних документів, створений фірмою Adobe Systems з використанням деяких можливостей мови PostScript, що зберігає правильне відображення документа незалежно від операційної системи, програмного забезпечення і налаштувань комп'ютера

PGP - програма, яка реалізує технологію створення цифрового підпису на електронних документах

QA - код комп'ютерного злочину: несанкціонований доступ і перехоплення

QD - код комп'ютерного злочину: зміна комп'ютерних даних

QF - код комп'ютерного злочину: комп'ютерне шахрайство

QR - код комп'ютерного злочину: незаконне копіювання

QS - код комп'ютерного злочину: комп'ютерний саботаж

QZ - код комп'ютерного злочину: інші комп'ютерні злочини

SGML (Standard Generalized Markup Language) - стандартна узагальнена мова розмітки, тобто деяка метамова, на якій можна визначати мову розмітки для документів Skype безкоштовне програмне забезпечення із закритим кодом, що забезпечує шифрований голосовий та відеозв'язок через Інтернет між

комп'ютерами, а також платні послуги для зв'язку з абонентами звичайної телефонної мережі

TCP/IP протоколи - низка протоколів обміну інформацією у мережах:

TCP (Transmission Control Protocol) – транспортний протокол Internet, який розбиває інформацію користувача на короткі пакети і відстежує їх пересилання і правильне збирання фрагментів назад у ціле;

IP (Internet Protocol) – адресний протокол Internet, що описує поштові правила визначення адреси для пересилання інформації

URL - уніфікований покажчик ресурсу, який визначає адресу будь-якого файлу в глобальній мережі Internet

Web-сторінка - визначений електронний документ, що входить в інформаційний Web-простір

WI-FI (Wireless Fidelity) - технології бездротового зв'язку, що включають формат передачі цифрових даних по радіоканалах

XML (eXtensible Markup Language – розширювана мова розмітки) - мова називається розширюваною, оскільки не фіксує розмітку, яка використовується в документах: розробник вправі створити розмітку відповідно до потреб у конкретній галузі, будучи обмеженим лише синтаксичними правилами мови. XML є підмножиною SGML

Автозаповнення - засіб Microsoft Excel для автоматизації введення текстових даних

Автоматизована інформаційна система - комплекс, що включає обчислювальне і комунікаційне обладнання, програмне забезпечення, лінгвістичні засоби і інформаційні ресурси, а також системний персонал

Автоматизований банк даних - система інформаційних, математичних, програмних, мовних, організаційних і технічних засобів, необхідних для інтегрованого накопичування, зберігання, ведення, актуалізації, пошуку та видачі даних

Адміністративні (організаційні) засоби захисту інформації - заходи, що регламентують процес функціонування системи, використання її ресурсів, діяльність персоналу

Алгоритм - набір інструкцій, що описують порядок дій виконавця для досягнення результату розв'язання задачі за кінцеве число дій

Архівація - підготовча обробка (збір, класифікація, каталогізація, стиснення (для цифрової інформації)) даних для довгострокового зберігання або передачі їх по мережі

Атрибут сутності ER-діаграми - іменована характеристика, що є деякою властивістю сутності

Багатозадачність (англ. multitasking) - властивість операційної системи або середовища програмування забезпечувати можливість паралельної (або псевдопаралельної) обробки декількох процесів

Багатокористувальницька (англ. multiuser) операційна система - операційна система, яка має можливість паралельної роботи декількох користувачів одночасно; кожен користувач має доступ до ресурсів комп'ютера через власний термінал

База даних - іменована цілісна структурована сукупність взаємозв'язаних даних, що відбиває стан об'єктів та відношень між ними в певній предметній галузі, організована за певними правилами, які передбачають загальні принципи опису, зберігання і обробки даних

База правових даних - представлена в об'єктивній формі сукупність самостійних матеріалів (статей, розрахунків, нормативних актів, судових рішень та інших подібних матеріалів), систематизованих таким чином, щоб ці матеріали могли бути знайдені і оброблені за допомогою електронної обчислювальної машини (ЕОМ)

Бібліотека 2.0 - новий спосіб представлення бібліотечних послуг за допомогою Інтернет-технологій з акцентом на участь користувачів і взаємодію між ними **Біт** - найменша одиниця виміру об'єму інформації; кількість інформації, яка міститься в обраній одній з двох рівновірогідних подій. Отже, при будь-якій невизначеності звуження області вибору (невизначеності) вдвічі дає одну одиницю інформації

Броузер (браузер, оглядач) - програма для перегляду Web-сторінок

Види інформації - візуальна, звукова, смакова, нюхова та тактильна

Відеоконференція - вид телекомунікацій, що підтримує обмін відео- та аудіоінформацією між співрозмовниками через мережу Інтернет й максимально наближає спілкування за допомогою технічних засобів до «живої» бесіди

Відкрита інформація - така інформація, доступ до якої забезпечується її систематичним публікуванням в офіційних друкованих виданнях («Офіційний вісник України», «Відомості Верховної Ради України», газета «Урядовий кур'єр»), поширенням її засобами масової комунікації, безпосереднім її наданням зацікавленим громадянам, державним органам та юридичним особам

Відновлення - незбережених даних можливість відновлення останньої автоматично збереженої версії документа після його закриття без збереження. Якщо функція автозбереження активована, документ автоматично зберігається через вказані користувачем проміжки часу

Гіперпосилання - виділені області документа, що дозволяють переходити до іншого документа, який містить зв'язану інформацію

Дані - величини, їх відношення, словосполучення, факти, перетворення й обробка яких дозволяє одержати інформацію, а потім і знання про той чи інший предмет, процес або явище. Іншими словами, дані слугують «сировиною», з якої внаслідок обробки створюється інформація

Дані (повідомлення) - різні форми реалізації і представлення інформації. Так, інформація, що передана однією людиною іншій, може бути закодована у вигляді мови, текстів, жестів, поглядів, зображень, графіків, таблиць тощо. Дані слугують сировиною для створення інформації, отриманої в результаті оброблення даних

Дескриптор (тег, теги, англ. tag, читається / tæg /) в SGML (в HTML, WML, AmigaGuide, мовах сімейства XML) – елемент мови розмітки гіпертексту

Динамічна модель предметної області - модель (інформаційна модель), що змінюється у часі і підтримується в актуальному стані інформаційною системою

Діаграма - графічно представлена залежність однієї величини від другої
Діаграма MS Excel - засіб для позначення всіх видів графічного представлення числових даних таблиці

Довідковоправові системи (інформаційноправові системи) - клас комп'ютерних баз даних, що містять тексти нормативних документів, консультації фахівців з права, бухгалтерського та податкового обліку, судові рішення, типові форми ділових документів та ін. Істотно підвищують продуктивність юристів, бухгалтерів, аудиторів, керівників організацій при вирішенні правових питань. Документообіг - комплекс робіт з документами: прийом, реєстрація, розсилка, контроль виконання, формування справ, зберігання та повторне використання документації, довідкова робота.

Домен - група комп'ютерів (чи один комп'ютер), що мають загальний сегмент у Internet; уся група комп'ютерів має загальне ім'я домену.

Електронний документ - документ, створений за допомогою засобів комп'ютерної обробки інформації, підписаний електронним цифровим підписом (ЕЦП) і збережений на машинному носії у вигляді файлу відповідного формату.

Електронний документообіг - сукупність процесів створення, обробки, виправлення, передачі, одержання, збереження, використання та знищення електронних документів, які виконуються із застосуванням перевірки цілісності та у разі необхідності з підтвердженням факту одержання таких документів.

Елементи - мультимедіа відео- та аудіофайли, які можуть входити до складу документів Microsoft Word.

Ергономічне забезпечення - сукупність методів і засобів, використовуваних на різних етапах розробки та функціонування ІС, призначена для створення оптимальних умов високоефективної діяльності людини (персоналу) в ІС для її швидкого освоєння. До ЕЗ відносяться: комплекси різної документації, що містять ергономічні вимоги до робочих місць, інформаційних моделей, умов діяльності персоналу, а також способи реалізації цих вимог і здійснення ергономічної експертизи рівня їх реалізації.

Єдині та державні реєстри - електронні бази даних, що є державною власністю.

Життєвий цикл ІС - період створення і використання інформаційної системи, що охоплює її різні стани, починаючи з моменту виникнення.

необхідності в даній інформаційній системі і закінчуючи моментом її повного виводу з експлуатації

Задача інформаційної системи - забезпечення процесу прийняття рішень, а саме – надання потрібної інформації у потрібний час і в необхідному місці

Захист документа - використання паролів та прав доступу для редагування та відкриття документа

Зв'язок типу «багато до багатьох» - кожний екземпляр першої сутності може бути пов'язаний з декількома екземплярами другої сутності, і кожний екземпляр другої сутності може бути пов'язаний з декількома екземплярами першої сутності

Зв'язок типу «один до багатьох» - один екземпляр першої сутності пов'язаний з декількома екземплярами другої сутності

Зв'язок типу «один до одного» - один екземпляр першої сутності пов'язаний з одним екземпляром другої сутності

Зв'язок у ERдіаграмі - деяка асоціація між двома сутностями. Одна сутність може бути пов'язана з другою або сама з собою

Ідіома (гр. *idioma* – своєрідний вираз) - лінгвістичний сталий оборот мови, значення якого не визначається значенням вхідних в його склад слів; нерозкладне словосполучення (напр., товкти воду в ступі)

Ієрархія у системі управління - властивість системи управління, що полягає у наявності ієрархічної, або багаторівневої структури; у системах з такою структурою існує розділ функцій управління між структурами різного рівня; керуючий орган певного рівня ієрархії управляє кількома органами нижчого рівня, що перебувають у його підпорядкуванні.

Властивістю ієрархічної системи управління є можливість розподілу функцій управління за рівнями системи

Інспектор документів - засіб Microsoft Word, що знаходить і видаляє примітки, версії, записані виправлення, рукописні примітки, властивості документа, дані сервера управління документами, прихований текст, дані, що настраюються, у форматі XML і відомості в колонтитулах

Інтелектуальний пошук - миттєвий контекстний пошук будь-якого слова або словосполучення в тексті і реквізитах з урахуванням морфології, синонімів, загальноприйнятих професійних вимог і аббревіатур

Інтерактивна дошка (SMART Board) - сенсорний дисплей, що приєднується до комп'ютера; технологія роботи дошки полягає у наступному: комп'ютер надсилає зображення прикладної програми до проектора; проектор відтворює зображення на інтерактивній дошці; інтерактивна дошка виступає в якості монітора та вхідного пристрою, що дозволяє користувачеві управляти будь-якою прикладною програмою, торкаючись екрана рукою, маркером, указкою; всі операції, що виконуються за допомогою комп'ютера, можна здійснювати на інтерактивній дошці

Інтернет - глобальна розгалужена (розподілена) мережа, що включає комп'ютерні вузли, розміщені по всьому світу і з'єднані один з одним будь-якими засобами зв'язку

Інтернет-2 - швидкісна мережа передачі даних та значно більшими можливостями адресації пристроїв (2128 відповідно до протоколу IPv6); швидкість передавання даних цією мережею сягає 100 Гбіт/с

Інформатизація - сукупність взаємопов'язаних організаційних, правових, політичних, соціально-економічних, науково-технічних, виробничих процесів, спрямованих на створення умов для задоволення інформаційних потреб громадян і суспільства на основі створення, розвитку і використання інформаційних систем, мереж, ресурсів та інформаційних технологій, побудованих на основі застосування сучасної обчислювальної і комунікаційної техніки

Інформатика - фундаментальна галузь наукового знання, що формує системно-інформаційний підхід до аналізу навколишнього світу, вивчає інформаційні процеси й системи, методи й засоби одержання, перетворення, передачі, збереження й використання інформації у різних галузях соціальної практики Інформаційна безпека (Information Security) - стан інформації, в якому забезпечується збереження визначених політикою безпеки властивостей інформації, а також здійснюється збереження конфіденційності, цілісності та

доступності; крім того, враховуються інші властивості: автентичність, відстежуваність, неспростовність та надійність

Інформаційна система - (автоматична) інформаційна система, в якій автоматизація є повною, тобто у процесі роботи не потрібне втручання персоналу

Інформаційна система (ІС) - комплекс, що включає обчислювальне і комунікаційне обладнання, програмне забезпечення, лінгвістичні засоби і інформаційні ресурси, а також системний персонал

Інформаційне забезпечення - сукупність проектних рішень за обсягами, розміщенням, формами організації інформації, що циркулює в інформаційній системі (інформаційні потоки); включає в себе сукупність показників, довідкових даних, класифікаторів та кодифікаторів інформації, уніфіковані системи документації, спеціально організовані для обслуговування, масиви інформації на відповідних носіях, а також персонал, що забезпечує надійність зберігання, своєчасність і якість технології обробки інформації

Інформаційне суспільство - суспільство нового типу, що формується внаслідок глобальної соціальної революції та породжується вибуховим розвитком і конвергенцією інформаційних та комунікаційних технологій; суспільство знання, в якому головною умовою добробуту кожної людини і кожної держави стає знання, здобуте завдяки безперешкодному доступу до інформації та вмінню працювати з нею; глобальне суспільство, в якому обмін інформацією не буде мати ні часових, ні просторових, ні політичних меж; яке, з одного боку, сприятиме взаємопроникненню культур, а з другого, відкриватиме кожному співтовариству нові можливості для самоідентифікації

Інформація - відомості, знання, повідомлення, які є об'єктом зберігання, передавання, перетворення і допомагають вирішити поставлене завдання. Інформація – нові відомості, які можуть бути використані людиною для вдосконалення її діяльності і поповнення знань. Інформувати в розумінні теорії інформації означає повідомити щось раніше невідоме

Інформація з обмеженим доступом - конфіденційна і таємна інформація
Канали - просочування інформації методи і шляхи просочування інформації з інформаційної системи; паразитний (небажаний) ланцюжок носіїв інформації,

один або декілька з яких є (можуть бути) правопорушником або його спеціальною апаратурою

Кіберзлочинність - злочинність у віртуальному просторі.

Віртуальний простір - можна визначити як простір, що моделюється за допомогою комп'ютера, у якому перебувають відомості про осіб, предмети, факти, події, явища і процеси, представлені в математичному, символному або будь-якому іншому виді, в локальних і глобальних комп'ютерних мережах, або відомості, що зберігаються в пам'яті будь-якого фізичного або віртуального пристрою, а також іншого носія, спеціально призначеного для їх зберігання, обробки й передачі

Клієнт-сервер (англ. Clientserver) - обчислювальна або мережна архітектура, в якій завдання або мережне навантаження розподілені між постачальниками послуг, званими серверами, і замовниками послуг, званими клієнтами. Нерідко клієнти і сервери взаємодіють через комп'ютерну мережу і можуть бути як різними фізичними пристроями, так і програмним забезпеченням

Клієнт-серверна технологія - технологія, при якій на сервері зберігається база даних і СУБД, яка здійснює управління цією базою; на робочій станції формуються запити до бази даних, які оброблюються засобами серверної СУБД на сервері і результати передаються на робочу станцію

Комірка - мінімальний об'єкт табличного процесора, знаходиться на перетині рядка і стовпця

Ключ сутності ER-діаграми - не надмірний набір атрибутів, значення яких в сукупності є унікальними для кожного екземпляра сутності.

Ненадмірність полягає в тому, що з видаленням будь-якого атрибута з ключа порушується його унікальність

Ключ (у БД) - поле (набір полів), що однозначно визначає запис у таблиці БД
Книга - документ електронної таблиці, що складається з листів, об'єднаних одним ім'ям, і є файлом
Комп'ютерний вірус спеціально створена програма, яка може додавати власний код до інших програм або файлів, розмножуватися і породжувати нові віруси для виконання різних небажаних дій на комп'ютері

Комп'ютерний вірус - вид шкідливого програмного забезпечення, здатного створювати копії самого себе і проникати в код інших програм, системні області пам'яті, завантажувальні сектори, а також поширювати свої копії по різноманітних каналах зв'язку з метою порушення роботи програмно-апаратних комплексів, видалення файлів, приведення в непридатність структур розміщення даних, блокування роботи користувачів або ж приведення в непридатність апаратних комплексів комп'ютера

Контекстне меню (англ. context menu) - в графічному інтерфейсі користувача меню, набір команд в якому залежить від вибраного, або що знаходиться під курсором у момент виклику об'єкта, а також стану робочого середовища і програми, в якій цей об'єкт знаходиться, те, що в сукупності є контекстом для цього меню

Контент (від англ. content – зміст) - абсолютно будьяке інформаційно значуще або змістовне наповнення інформаційного ресурсу або веб-сайта

Конфіденційна інформація - відомості, які перебувають у володінні, користуванні або розпорядженні окремих фізичних чи юридичних осіб і поширюються за їх бажанням відповідно до передбачених ними умов

Лист - робоче поле, що складається з комірок

Лінгвістичне забезпечення - сукупність мовних засобів: мови управління та маніпулювання даними (мова СУБД); система термінів і визначень, використовуваних у процесі розробки та функціонування ІС; інформаційні мови для опису структури інформаційної бази ІС (документів, показників, реквізитів) та ін.

Макрос - засіб автоматизації дій, які виконуються з документом багаторазово

Масив - набір комірок, які Excel сприймає як неподільний блок даних

Математичне забезпечення ІС - сукупність математичних методів і моделей, алгоритмів обробки інформації, використовуваних для вирішення завдань і в процесі проектування інформаційних систем; технічна документація (опис задач, завдань з алгоритмізації математичних моделей, завдань і конкретних прикладів

їх вирішення); персонал (фахівці з обчислювальних методів, проектувальники ІС, постановники задач управління і т.д.)

Мережний доступ до Word - перегляд і редагування документа Word, можливо з використанням браузера або мобільного телефона

Мережний черв'як - різновид шкідливої програми, що самостійно розповсюджується через локальні і глобальні комп'ютерні мережі

Мультимедіа (мульти – багато, медіа – середовище, носій) - означає сукупність середовищ або носіїв, сукупність різних способів подання і збереження інформації

Мультимедійний проектор - проекційний апарат, призначений для демонстрування на екрані із звуковим супроводом відеоінформації, записаної на: жорсткому комп'ютерному диску (вінчестері); оптичних дисках; відеомагнітній стрічці; флеш-носіях; а також відеоінформації безпосередньо з: телевізора; відеокамери; відеомагнітофона; цифрового фотоапарата; DVD-плеєра; мобільного телефона; безпосередньо з комп'ютера

Несанкціонований доступ - доступ до інформації з порушенням посадових повноважень співробітника, доступ до закритої для публічного доступу інформації з боку осіб, котрі не мають дозволу на доступ до цієї інформації. Іноді несанкціонованим доступом називають одержання доступу до інформації особою, яка має право на доступ до цієї інформації в обсязі, що перевищує необхідний для виконання службових обов'язків

Нормалізація відношень - формальний апарат обмежень на формування відношень, який дозволяє усунути дублювання, забезпечує несуперечність даних, що зберігаються в базі, зменшує трудовитрати на ведення (введення, коректування) БД

Об'єкт БД «Запит» - об'єкт, який дозволяє користувачу одержати потрібні дані з однієї або декількох таблиць

Об'єкт БД «Звіт» - об'єкт, призначений для створення документа, який згодом може бути роздрукований або включений в документ іншого додатка

Об'єкт БД «Таблиця» - об'єкт, який визначається і використовується для зберігання даних

Об'єкт БД «Форма» - об'єкт, призначений в основному для введення даних, відображення їх на екрані або управління роботою додатка

Об'єктноорієнтовані методи - створення ІС підхід до побудови системи управління, що ґрунтується на уявленні системи у вигляді сукупності об'єктів, взаємодіючих між собою шляхом передачі певних повідомлень. Об'єктами предметної області можуть служити конкретні предмети або абстраговані сутності – замовлення, клієнти і т.п.

Одиниці виміру інформації кількість - інформації, яка міститься в обраній одній з двох рівноймовірних подій. Ця одиниця називається «двійковою одиницею», або бітом (binary digit – bit). Отже, при будь-якій невизначеності звуження області вибору (невизначеності) вдвічі дає одну одиницю інформації

Операційна система (ОС) - комплекс програм, який виконує наступні завдання: перевірка працездатності комп'ютера та завантаження основної частини операційної системи в оперативну пам'ять; управління роботою апаратних засобів та забезпечення потрібними ресурсами програм, які запускаються і виконуються на комп'ютері; підтримання інтерфейсу користувача при його роботі на комп'ютері; ведення прийнятої моделі організації даних

Організаційне забезпечення - комплекс документів, що регламентують діяльність персоналу ІС в умовах функціонування ІС (взаємодія працівників управлінських служб і персоналу ІС з технічними засобами і між собою); реалізується в методичних і керівних матеріалах по стадіях розробки, впровадження та експлуатації ІС

Пертінентність (в інформаційному пошуку) - відповідність отриманої інформації потребі користувача

Пірінгова мережа - комп'ютерна мережа, заснована на рівноправності учасників; у ній відсутні виділені сервери, а кожен вузол (peer) є як клієнтом, так і сервером; інформація між вузлами передається без посередників

Правова інформація (законодавче визначення) - сукупність документованих або публічно оголошених відомостей про право, його систему, джерела, реалізацію, юридичні факти, правовідносини, правопорядок, правопорушення і боротьбу з ними та їх профілактику тощо

Правова інформація (у практичному значенні) - зміст даних (повідомлень), використання яких допомагає вирішити те чи інше правове завдання чи сприяє його вирішенню

Правове забезпечення - сукупність правових норм, які визначають створення, юридичний статус і функціонування ІС, що регламентують порядок одержання, перетворення (обробки) і використання інформації (закони, укази, постанови

держорганів влади, накази, інструкції та інші нормативні документи міністерств, відомств і місцевих органів влади)

Правові засоби захисту інформації - чинні закони, укази та інші нормативні акти, які регламентують правила користування інформацією і відповідальність за їх порушення, захищають авторські права програмістів та регулюють інші питання використання ІТ

Презентація - публічне представлення певної інформації

Проблемна область інформаційної системи - частина реального світу, яка моделюється інформаційною системою

Прогнозування - розробка прогнозу; у вузькому значенні – спеціальне наукове дослідження конкретних перспектив розвитку якого-небудь процесу

Програмне забезпечення (ПЗ) - сукупність програм, що реалізують функції і завдання ІС та забезпечують роботу комп'ютерних технічних засобів; інструктивно-методичні матеріали щодо застосування ПЗ; а також обслуговуючий персонал, що займається розробкою і супроводом ПЗ на весь період життєвого циклу ІС

Проксі-сервер - програмний засіб – посередник між локальною і глобальною мережами, що дозволяє контролювати інформаційний зміст даних, які проходять через нього

Просування сайту - сукупність заходів, спрямованих на підвищення відвідуваності й цитованості вебсайта

Публікація Webдокумента - розміщення створеного Web-вузла на Webсервері провайдера

Реляційна модель даних - організація даних у вигляді набору двовимірних таблиць, між якими встановлюються зв'язки

Розширений фільтр - дозволяє використовувати складні критерії фільтрації, встановлювати обчислювальні критерії фільтрації, переміщати копії рядків, що відповідають певному критерію, в інше місце

Семантика (від давньогрец. **σημαντικός** – що позначає) - розділ лінгвістики (зокрема, семіотики), що вивчає смислове значення одиниць мови

Сервер (як комп'ютер) – комп'ютер у локальній чи глобальній мережі, що забезпечує функціонування мережі, а також всі або частину її функцій; (як програма) – програма, що надає певні послуги іншим програмам (клієнтам)
Сервіс (служба Інтернет) - пари програм (серверна і клієнтська), що забезпечують реалізацію різних функціональних можливостей (сервісів) мережі Internet

Сервісні програми - (утиліти) призначені для виконання обслуговуючих дій: це програми, які виконують, наприклад, розмітку дисків, тестування та оптимізацію роботи з пристроями, очищення дисків, захист інформації у комп'ютерах, залучених до мережі, та ін.

Система WebИРБИС 64 - багатофункціональне інтегроване рішення в галузі автоматизації бібліотечних технологій з елементами ідеології систем Бібліотека 2.0. і призначене для використання в бібліотеках будь-якого типу і профілю
Система автоматизації документообігу - організаційно-технічна система, що забезпечує процес створення, управління доступом і розповсюдження електронних документів в комп'ютерних мережах, а також забезпечення контролю над потоками документів в організації

Система управління базою даних (СУБД) - комплекс програмних і мовних засобів загального і спеціального призначення, необхідних для створення бази даних, підтримки її в актуальному стані, маніпулювання даними й організації доступу до них різних користувачів чи прикладних програм в умовах застосовуваної технології обробки інформації

Слайд - структурна одиниця презентації – зображення, що формує одну картинку, яке може містити текст, таблиці, діаграми, рисунки, звуковий супровід, інші об'єкти

Сортування даних - впорядкування записів у таблиці

Стиль - набір параметрів форматування елементів документа, таких, як вид шрифту, розмір, колір, вирівнювання абзацу і інтервал, що зберігається під унікальним ім'ям для багаторазового використання

Стиснення даних без втрат (англ. Lossless data compression) - метод стиснення даних: відео, аудіо, графіки, документів, представлених в цифровому вигляді, при використанні якого закодовані дані можуть бути відновлені з точністю до біта. При цьому оригінальні дані повністю відновлюються із стислого стану. Цей тип стиснення принципово відрізняється від стиснення даних з втратами. Для кожного з типів цифрової інформації, як правило, існують свої оптимальні алгоритми стиснення без втрат

Структурні методи створення ІС – методи створення ІС, що мають особливості: розчленовування складної системи на частини, що уявляють як «чорні ящики», а кожний чорний ящик реалізує певну функцію системи керування; ієрархічне впорядкування виділених елементів системи з визначенням взаємозв'язків між ними; використання графічного подання взаємозв'язків елементів системи

Сутність ERдіаграми - клас однотипних об'єктів, інформація про які повинна бути врахована в моделі

Табличний процесор - комплекс програм, призначених для створення і обробки електронних таблиць

Таємна інформація - інформація, що містить відомості, які становлять державну чи іншу, передбачену законом, таємницю, розголошення якої завдає шкоди особі, суспільству, державі

Тег HTML - інструкція браузеру, яка вказує спосіб відображення тексту або виконання дії команди HTML

Технічне забезпечення ІС - комплекс технічних засобів, що забезпечують роботу ІС; методичні та керівні матеріали, технічна документація; обслуговує ці технічні засоби відповідний персонал

Технічний захист інформації - діяльність, спрямована на забезпечення інженерно-технічними заходами конфіденційності, цілісності та доступності інформації

Технічний захист секретної інформації - вид захисту, спрямований на забезпечення інженерно-технічними заходами конфіденційності, цілісності та унеможливлення блокування інформації

Технології мультимедійних проекторів - технології формування зображення на екрані: CRT-проектор має три електроннопроменевих трубки, кожна з яких відтворює один із базових кольорів: червоний, зелений, синій; LCD-проектор виконується на базі трьох рідкокристалічних матриць, кожна з яких призначена для передачі одного з трьох кольорів – червоного, зеленого і синього, матриці просвічуються; D-ILAпроектор має три матриці, кожна з яких формує один із кольорів: червоний, зелений або синій, зображення, яке сформувалось у матриці, відбивається; DLP-проектор базується на цифровій обробці світла, формування зображення відбувається за допомогою цифрового мікродзеркального пристрою DMD

Технологія OLE (Object Linking and Embedding) - технологія зв'язування і впровадження об'єктів, розроблена корпорацією Microsoft

Троянська програма (також – троян, троянець, троянський кінь) - шкідлива програма, поширювана людьми, на відміну від вірусів і черв'яків, які розповсюджуються самі по собі

Файлова система - система впорядкування інформації у комп'ютерних системах, що визначає спосіб організації, зберігання та іменування даних на носіях інформації в комп'ютерах, а також в іншому електронному обладнанні: цифрових фотоапаратах, мобільних телефонах і т. п. Файлова система визначає формат вмісту і спосіб фізичного зберігання інформації, яку прийнято групувати у вигляді файлів

Файл-серверна технологія - технологія, у якій центральний комп'ютер (файловий сервер) використовується в локальній мережі як спільний віддалений накопичувач інформації великої ємності; він працює під управлінням мережної операційної системи і виконує функції доступу до інформаційних ресурсів (файлів); обробка даних здійснюється на клієнтських комп'ютерах

Фільтрація даних - засіб Microsoft Excel, що дозволяє знаходити і відбирати для обробки частку записів, що відповідають заданим критеріям. Дані виводяться на екран у вигляді відфільтрованого списку, тобто в таблиці відображаються лише ті рядки, які містять певні значення або відповідають певним критеріям

Формула Excel - математичний вираз, який створюється для обчислення результату і може залежати від вмісту інших комірок

Формула масивів в Excel - формула, яка використовує як вхідний параметр цілий масив комірок, а не окрему комірку

Функції спеціальні - заздалегідь створені формули, які дозволяють виконувати обчислення

Функції інформаційної системи - забезпечення збору і реєстрації інформаційних ресурсів; збереження, обробка, актуалізація інформаційної моделі предметної області; обробка запитів користувачів

Хакер (англ. хакер, від зламати, рубати, шматувати) - висококваліфікований ІТ-спеціаліст, людина, яка розуміє тонкощі роботи програм ЕОМ. Спочатку хакерами називали програмістів, які виправляли помилки в програмному забезпеченні швидким і далеко не завжди законним або професійним способом **Хакерська атака у вузькому сенсі слова** - під словосполученням розуміється «Замах на систему безпеки».

Хакерська атака в широкому сенсі слова (початковий сенс) – мозковий штурм, спрямований на знаходження шляху вирішення складних завдань. У хакерській атаці можуть брати участь один або кілька висококласних спеціалістів (хакерів). У результаті мозкового штурму можуть бути придумані нетрадиційні методи вирішення проблеми або оптимізовані вже існуючі методи

Хмаровий сервіс - послуги, що надає мережа Інтернет користувачу, зберігання даних у «хмарі»; використання офісних програм, які відсутні на

комп'ютері користувача; використання загальних ресурсів мережі через хмарові додатки

Цілісність даних у БД - система правил для підтримки зв'язків між записами у зв'язаних таблицях, що захищає від випадкового видалення або зміни зв'язаних даних

Шаблон - бібліотека стилів, яка визначає основну структуру документа і містить настройки документа: елементи автотексту, шрифти, призначені поєднання клавіш, макроси, меню, параметри сторінки, форматування і стилі. Привідкритті шаблону створюється його копія

Шкідлива програма (на жаргоні деяких фахівців «зловред», англ. malware, malicious software – «зловмисне програмне забезпечення») - будь-яке програмне забезпечення, призначене для отримання несанкціонованого доступу до обчислювальних ресурсів самої ЕОМ або до інформації, що зберігається на ЕОМ, з метою несанкціонованого використання ресурсів ЕОМ або спричинення шкоди (нанесення збитку) власникові інформації, і/або власникові ЕОМ, і/або власникові мережі ЕОМ шляхом копіювання, спотворення, видалення або підміни інформації